

La tria

per ANDREU LONCÀ

Emily Dickinson

Mentre mirava de digerir el film en què succeeixen poques coses, vaig pensar que un dels reptes intel·lectuals més seductors per a un director de cinema sensible és traslladar-hi la vida dels poetes estimats. Sobretot quan del que es tracta és de mostrar la vida privada (i pública) d'una dona que a penes es va moure de casa seua, que la gran passió era interior: la poesia.

Això no obstant, els exemples reeixits són escassos. *Historia de una pasión*, biografia d'Emily Dickinson a la gran pantalla és un exemple d'una certa dignitat però encara no aconsegueix del tot de presentar la poeta d'una forma encantadora ni tampoc convida l'espectador a anar a les biblioteques. Potser aquest és el fet més defectuós del film: no sap dir la bellesa de la poesia de la Dickinson. Es queda molt avall. Només presenta la poeta cosint els seus quaderns en aquest debat etern entre publicar-los o no publicar-los. En els aspectes més ben elaborats cal consignar el dibuix suficient del caràcter de la prota-

↓ **'HISTORIA DE UNA PASIÓN' NO TRANSMET LA BELLESA DE LA POESIA D'EMILY DICKINSON, NOMÉS EN FA LA BIOGRAFIA**

gonista: dona intel·ligent, forta, a vegades severa, intel·lectualment i moralment implacable, el film s'afanya a mostrar el context del seu moment històric amb unes eines limi-

tades: la il·luminació, els enquadraments, els diàlegs, densos de sentit.

Els espectadors que han estudiat a fons la biografia de la poeta nord-americana assenyalen que les línies generals del seu viure hi són ben retratats: el paper de les flors, de la natura; la personalitat absorbent i poderosa del pare –potser massa hieràtic en l'obra–; l'entorn cultural religiós davant del qual la poeta es rebel·la; les suspicàcies dels homes; la gran passió per escriure... Una mirada atenta al film expressa una atenció fina dels guionistes cap a l'entorn familiar i polític del seu temps. Els llums, l'escriptura a la nit, després de demanar permís al pare, quan la profunditat del silenci és insondable, la guerra de secessió, que és un teló de fons, l'amor viscut com una passió que no s'expressa de forma convencional o sexual...

Si imaginem una biografia d'una poeta catalana portada al cinema –fet impensable entre nosaltres, per ara– les possibilitats foren curioses: una biografia de la Maria Antònia Salvà, mallorquina força desconeguda; una biografia de la Clementina Arderiu, a contrallum del seu marit, el traductor Carles Riba; una biografia de Maria-Mercè Marçal?